

Όσιος Σοφιανός, ο άγνωστος εθναπόστολος και πρόδρομος του πατροΚοσμά του Αιτωλού (π. Νεκτάριος Πέττας, Αρχιμανδρίτης)

/ [Πεμπτουσία](#)

Μία σημαντική φυσιογνωμία της Πολύτσανης είναι ο επίσκοπος Δρυϊνουπόλεως και Αργυροκάστρου Σοφιανός. Υπήρξε ένας διακεκριμένος ιεράρχης και αργότερα, μετά την παραίτηση από το θρόνο, κατέστη μία από της εξέχουσες μοναστικές φυσιογνωμίες του 17ου και αρχών του 18ου αιώνα.

Η παρουσία και η δράση του επηρέασε την ρότα της ιστορίας της Ηπείρου. Κατέχοντας τους οίακες της πίστης και του έθνους οδήγησε την ολκάδα της επαρχίας του, και όχι μόνο, σε ασφαλές λιμάνι, ενώ είχε να αντιμετωπίσει δύσκολη φουρτούνα.

Έζησε σε τραγική εποχή για την Ήπειρο, διότι οι πιέσεις των Οθωμανών γίνονταν ανυπόφορες και οι χριστιανοί ομαδικώς εξισλαμίζοντο. Ο κίνδυνος ήταν τόσο μεγάλος, ώστε ο χείμαρρος της εξωμοσίας κατάκλυζε ολόκληρη την Ήπειρο.

Untitled
Image not found or type unknown

Ευτυχώς, κατά την κρισιμότερη αυτή στιγμή εμφανίσθηκε στα δύσμοιρα εκείνα εδάφη της Ηπείρου, ως απεσταλμένος του Θεού, ο όσιος επίσκοπος Δρυϊνουπόλεως και Αργυροκάστρου Σοφιανός. Αρκετοί τον χαρακτηρίζουν πρόδρομο, απόστολο και ισάξιο του ιερομάρτυρα Κοσμά του Αιτωλού. Και οι δύο, μαζί με άλλους άγνωστους ήρωες, με τα φλογερά κηρύγματά τους και την ίδρυση ελληνικών σχολείων ανέκοψαν το κύμα του ομαδικού εξισλαμισμού σε ολόκληρη την Ήπειρο και απέτρεψαν τον κίνδυνο του αφανισμού του χριστιανικού στοιχείου και της ελληνόφωνης κοινότητας στην ακριτική αυτή περιοχή.

Ασφαλώς ο όσιος Σοφιανός, κατέχει ξεχωριστή θέση στο πάνθεο των ηρώων και των μαρτύρων του τόπου μας. Γιά την Πολύτσανη ιδιαίτερα, ο Όσιος αποτελεί την ηρωικότερη μορφή, τον εξοχότερο μάρτυρα και τον ακατάβλητο υπερασπιστή και φύλακα αγιό της.

Περί της καταγωγής του Σοφιανού, του χρόνου της γέννησής του, της ανάρρησής του στον επισκοπικό θρόνο της Δρυϊνουπόλεως και της παραίτησής του, οι πηγές δεν διασώζουν πολλές πληροφορίες. Πιθανώς, καταγόταν από την Πολύτσανη, όπως αυτό συμπεραίνεται από το προς αυτήν ιδιαίτερο ενδιαφέρον του.

Ο Οικονόμου στους επισκοπικούς καταλόγους των εν Ηπείρω ιεραρχών αναφέρει για τον Σοφιανό ότι εκόσμησε το θρόνο της Μητρόπολης Δρυϊνουπόλεως και Αργυροκάστρου 1672-1770.

Αργότερα, λόγω του δύσκολου προβλήματος της εξωμοσίας, παραιτείται από το θρόνο και ως μοναχός πλέον, ιδρύει κατά το έτος 1672 στην Ιερά Μονή του Αγίου Αθανασίου Πολύτσανης σχολή με σκοπό τη διδασκαλία των ελληνικών γραμμάτων και τη διάδοση του χριστιανισμού.

Μαζί με άλλους κληρικούς και μοναχούς, ο όσιος Σοφιανός με τη διδαχή, τις συμβουλές και την ακατάβλητη υποδειγματική υπομονή, ύψωσε μεγάλο αναχαιτιστικό φράγμα στη βάρβαρη και αλλόθρησκη επιβουλή για εξισλαμισμό της περιοχής του.

Η αγιότης του, η θρησκευτική πίστη και ο ζήλος του ήταν τόσοι, ώστε Οθωμανοί, Αρβανίτες και Έλληνες εξωμότες της Πρεμετής, του Αργυροκάστρου και του Δελβίνου ορκίζονταν στο όνομά του.

Το τέλος της πολύπλευρης δράσης και της πρόσκαιρης ζωής του τον βρίσκει στο Μοναστήρι του στην Πολύτσανη την 26η Νοεμβρίου του 1711.

Για την καλύτερη εκτίμηση της δράσης και των αγώνων του, εκτίθενται κατωτέρω τα ιστορικά γεγονότα τόσο της εποχής του, όσο και της περιοχής όπου έζησε και έδρασε.

[Συνεχίζεται]

Πηγή: Αρχιμανδρίτου Νεκταρίου Ν. Πέττα, Προέδρου του μη κερδοσκοπικού Ινστιτούτου «Χριστόφορος Παπουλάκος», «ο Όσιος Σοφιανός, Επίσκοπος Δρυϊνουπόλεως και Αργυροκάστρου, Ο Σημειοφόρος († 26-11-1711) και η Πολυτσάνη Πωγωνίου», Β΄ Έκδοσις, σελ. 9-16, Αθήνα 2009, Ινστιτούτον Χριστόφορος Παπουλάκος.